

Metallurg

Časopis skupine Impol | januar-februar 2012 | 1

Pridružil se nam je
Rondal

Alumobil
na poti navzgor

Standardiziranje učinkovitega
upravljanja z energijo

Impol - učeče se podjetje

Vsebina

3

S prvim januarjem je v skupini Impol tudi družba Rondal, d. o. o.

6

Kako je minilo prvo leto Alumobila in kakšni so načrti za prihodnost?

8

Standardizirali bomo upravljanje z energijo v industrijski coni Impol.

12

Impol R in R je na dnevu odprtih vrat predstavil novo opremo in ostale posodobitve.

14

Veste, kaj vse lahko uresničujete preko svetov delavcev?

22

Predstavljamo vam Impolkota in njegovega avtorja.

Evforija

Če je kaj zaznamovalo dogajanja v Sloveniji v začetku letošnjega leta, je to zagotovo evforija prebivalstva. Najprej zaradi enormnih zneskov loterije, v katerih se je skrivala obljuba o doživljenjski finančni neodvisnosti, drugi, nekoliko bolj skriti del evforije pa je bilo čakanje na politike, da končno sestavijo vlado in na strani mnogih državljanov odkrito razočaranje, ker so politiki izigrali njihovo izbiro.

Tako ali drugače – evforije je konec. Mandatarja imamo in sedmica je padla. Smo srečni? Kakor kdo. Verjamem, da se tisti, ki je dobil sedmico, zagotovo smeje, medtem ko tisti, ki smo nanjo upali, nismo tako zelo zadovoljni. No, vsaj trideset odstotkov (tako kažejo raziskave) nas je zadovoljnih s sestavo vladajočih strank, preostalim sedemdesetim odstotkom pa je bilo še to zadovoljstvo odvzeto. Kaj hočeš, tako pač je. Smo pa prišli do ugotovitve, da je nekako lažje biti evforičen kot pa prizemljen. V evforičnem stanju so vsaj vse možnosti odprte (ne glede na to, kako majhna je verjetnost, da se uresničijo).

In prizemljenost našo pozornost ponovno usmeri v naš vsakdanjik. Služba, družina, domača opravila, hobiji ... Ste si predstavljali, kako bi se vaš vsakdanjik spremenil, če bi zadeli sedmico? Ste si zastavili ključno vprašanje – ali bi še ostali v službi? Odgovor na to vprašanje je zelo zanimiv, saj veliko pove o posamezniku, njegovem odnosu do dela in tem, kako mu je všeč njegova zaposlitev. Če bi podjetje resnično želelo ugotoviti, kdo dela iz popolne predanosti in vesolja do dela, bi moralo imeti med zaposlenimi same dobitnike sedmic. In potem bi preštelo, kakšna bi bila fluktuacija.

In kaj menite, kakšna bi bila v skupini Impol? Težko bi odgovorila na to vprašanje, menim pa, da bi zagotovo bila nižja kot pred desetletjem. Razlog za to so izboljšane delovne razmere, manjše fizične obremenitve zaposlenih, večja pestrost delovnih nalog in pa občutek, da si del uspešnega podjetja, ki dosega izjemne rezultate. Mislim, da bi slednje pri marsikom prevladalo, saj je v človekovi naravi, da smo radi povezani z uspešnimi. In zato tudi prizemljitev za mnoge izmed nas ni bila tako težavna, saj nam pravzaprav v našem sedanjem življenju prav nič ne manjka.

Nina Juhart Potočnik,
izvršna urednica

Pridružil se nam je Rondal

Skupina Impol je v
decembru 2011
kupila novo družbo

DIREKTORICA: SONJA KREMAVC
VODJA PROIZVODNJE: TADEJ PLIBERŠEK
DEJAVNOST: PROIZVODNJA IN PRODAJA RONDELIC
ŠTEVILO ZAPOSLENIH: 56 IN 3 DELAVCI PREKO AGENCIJE
GLAVNI TRGI: EU (NEMČIJA, ITALIJA, ŠPANIJA)
KAPACITETE PROIZVODNJE: CCA 6.200 TON LETNO
PROMET V LETU 2011: 18,8 MIO EUR
BONITETNA OCENA (IBON): 10
DODANA VREDNOST NA ZAPOSLENEGA: 65.023 EUR

Rondalu smo želeli zagotoviti prihodnost

Sonja Kremavc: S prodajo Rondala skupini Impol smo ohranili 59 delovnih mest

Zakaj ste se odločili za prodajo Rondala?

Rondal se nahaja znotraj industrijske cone Impol in nima svojih lastnih prostorov, temveč jih najema od skupine Impol. Letos, natančneje 1. junija, bi nam potekla najemna pogodba za proizvodno halo rondelic. Ker vemo, da Impol potrebuje ta prostor, ni bilo možnosti za njeno podaljšanje. Dolgo smo se trudili, da bi poiskali primerno lokacijo za selitev podjetja, pri tem smo sodelovali tudi z občino Slovenska Bistrica, vendar zaradi državne birokracije tega načrta nismo mogli uresničiti. Prav tako smo razmišljali o selitvi podjetja v drugo občino, kar bi bilo zelo težavno tako za delavce, kot tudi za celotno izvajanje proizvodnje. Rondal ima svojo lastno livarno, za katero bi kje drugje zelo težko dobili obratovalno do-

Direktorica družbe Rondal, Sonja Kremavc

voljenje. Najemna pogodba za livarno nam sicer poteče šele leta 2020, vendar bi se pri delovanju na dveh lokacijah srečevali z logističnimi problemi in visokimi dodatnimi stroški.

Se je za nakup Rondala zanimal samo Impol?

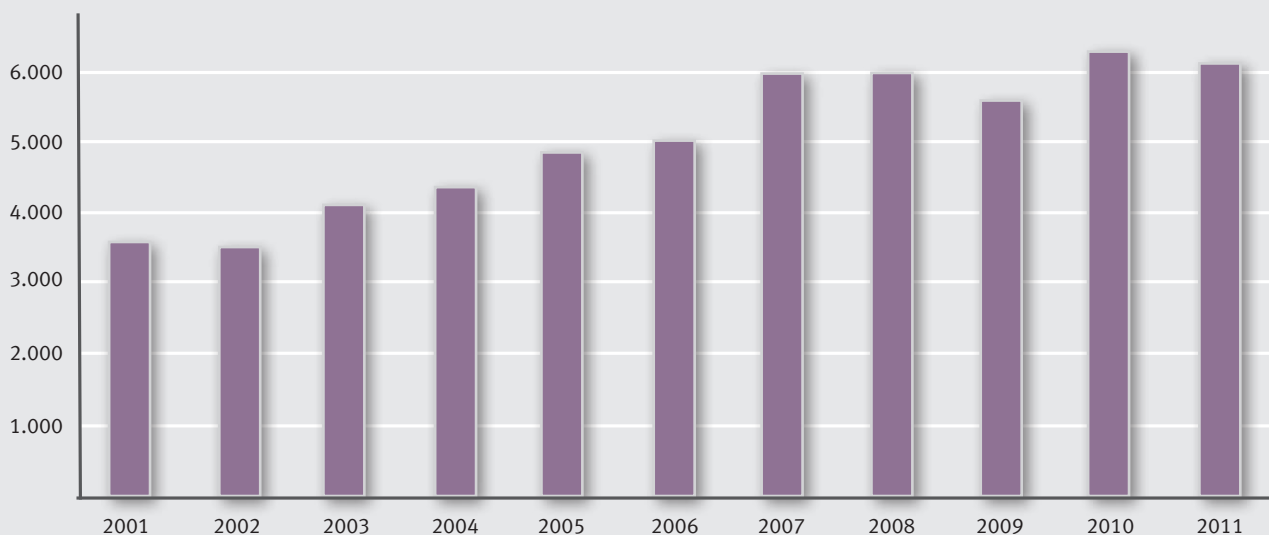
Rondal je dobro stoječe podjetje, zato je bil zanimiv za več ponudnikov. Kljub temu smo se odločili, da ga prodamo Impolu, saj smo samo na ta način lahko ohranili vsa delovna mesta in Rondalu zagotovili prihodnost.

S čim se pravzaprav ukvarjate?

Rondal se ukvarja z izdelavo rondelic, ki so namenjene za tube in doze v prehranski, kozmetični in farmacevtski industriji ter za kondenzatorje in tehnične dele v avtomobilski industriji.

Omenili ste, da je Rondal dobro stoječe podjetje. Zakaj?

Podjetij, ki izdelujejo rondelice, je v Evropi sedem, od teh pa so samo tri (med temi je tudi Rondal) sposobna izdelovati rondelice tako iz čistega aluminija, kot tudi iz njegovih zlitin. Naša proizvodnja je v primerjavi s konkurenco izredno prilagodljiva, kupcem nudimo celoten program, ki ga potrebujejo, takoj se odzovemo na njihove želje in jim nudimo kratke dobavne roke, oskrbimo jih lahko tudi z majhnimi količinami po dimenzijah, kar je tudi naša tržna niša. Naša velika prednost je lastna livarna za proizvodnjo ozkega litega traku, ki obratuje od leta 2000. Z izgradnjo livarne

Graf: Rast proizvodnje v letih med 2001 in 2011 v tonah

nam je uspelo minimalizirati stroške vhodne surovine, zaradi česar smo začeli tudi povečevati proizvedene količine. Proizvodnja rondelic je v zadnjih desetih letih porasla za 70 odstotkov. Ker smo za povečano proizvodnjo uspeli najti zadosti veliko tržišče, tudi dober poslovni rezultat ni izostal.

Kateri so vaši glavni trgi?

V glavnem izvažamo na trg Evropske unije (89 odstotkov), od tega sta naši največji tržišči v Nemčiji in Italiji. Lahko se pohvalimo z dobro razpršenostjo trga, saj naše izdelke prodajamo v 25 držav in imamo več kot 60 kupcev. Naša prednost je tudi, da velik del prodaje izvajamo neposredno, kar pomeni, da ne izgublamo denarja za prodajne marže, ki bi jih morali plačati posrednikom. S posredniki sodelujemo samo na zelo oddaljenih specifičnih trgih, kjer ocenimo, da je to smiselno.

Vas je recesija pred tremi leti prizadela?

Vsekakor smo čutili upad naročil, vendar je bil ta veliko manjši kot pri konkurenci. Pri tem nam je v veliki meri pomagala naša razpršenost trga, odzivnost in fleksibilnost, kakovost proizvodov in pa seveda kratki dobavni roki.

Kako je z Rondalovo opremo?

Oprema je res že nekoliko zastarela in jo bo treba postopoma posodobiti. Zaradi izteka najemne pogodbe nismo vlagali v opremo na obstoječi lokaciji, kjer smo se srečevali predvsem s pomanjkanjem prostora, ki nam ni omogočal širitve in modernizacije. Pred nekaj leti smo na primer nabavili izsekovalni stroj, za katerega smo komaj našli zadosten prostor za postavitev. Vsekakor smo posodobitve in nove stroje načrtovali ob preselitvi na drugo lokacijo, do katere pa žal zaradi že omenjenih razlogov ni prišlo.

Kako so zaposleni sprejeli novico o prodaji?

Mislím, da so zaposleni zelo dobro sprejeli novico o Impolovem nakupu Rondala, saj se na ta način za njih praktično nič ne spremeni. Ohranili bodo delovna mesta, delo bodo opravljali na isti lokaciji, v enakem delovnem času kot doslej. Tudi sistem stimuliranja zaposlenih zaenkrat ostaja enak, saj je pri nas zaradi specifičnosti proizvodnje drugačen variabilni delež plačila, ki je vezan na kolektivno in osebno uspešnost. Menim, da je tak sistem stimulativen in daje dobre delovne rezultate, zato si ga želimo ohraniti tudi v bodoče.

Predsednik uprave, Jernej Čokl, o nakupu Rondala

Zakaj ste se odločili za nakup Rondala?

Za nakup Rondala smo se odločili, ker smo družbeno odgovorno podjetje, ki mu ni vseeno, kaj se dogaja z usodo zaposlenih v privatni družbi, ki posluje v industrijski coni Impol in občini Slovenska Bistrica. Rondal se ukvarja z metalurško proizvodnjo na področju aluminija in kot tak sodi v koncept strategije Impola, zato je bila odločitev lažja. Nakup je bil izveden konec leta 2011.

Kako bi ocenili dosedanje poslovanje Rondala?

Dosedanje poslovanje Rondala je bilo zelo uspešno, vodstvo je dobro izkoristilo določeno tržno nišo in lastniki so upravičeno oplemenitili svoj vložek. Trenutno pa so bili na razpotju, ali ves zaslužek vložiti v dolgoročno perspektivo družbe ali družbo prodati. Odločili so se za slednje. Tu je vskočil Impol, ki ga zanimajo predvsem dolgoročni posli in možnost zagotavljanja delovnih mest (tako ohranjamo vsaj 50 delovnih mest), ki bi bila ob vsakem drugem scenariju za občino najverjetneje izgubljena.

Kam bo Rondal spadal glede na obstoječo organizacijsko shemo skupine Impol?

Rondal bo ostal organizacijsko samostojna družba s podobnim statusom kot recimo Stampal SB.

Kakšne bodo spremembe pri organizaciji, delovanju Rondala?

Trenutno je v pripravi reorganizacija Rondala, o kateri pa je sedaj še težko povedati kaj več.

Načrtujete v Rondalu tudi kakšne kadrovske spremembe?

Dolgoročno in kratkoročno bo prišlo do kadrovskih sprememb, kar pa je normalno ob spremembi lastništva. Direktorica družbe ostaja še naprej Sonja Kremavc.

Se v bližnji prihodnosti načrtujete kakšne naložbe v Rondalu?

Dejavnost Rondala se odvija na lokaciji, ki jo bo Impol potreboval za druge aktivnosti. Zato bo v določenem obdobju prišlo do prestavitve proizvodnje na drugo lokacijo v okviru Impola. Prav tako bo potrebno v nekem časovnem obdobju posodobiti in delno nabaviti novo opremo, saj je stara dokaj iztrošena. Vse to pa bomo počeli postopoma in skladno z zahtevami tržne niše, ki jo Rondal obvladuje. Vedeti moramo, da trg odloča o usodi vsake družbe.

Bo Rondal obdržal obstoječo livarno? Se načrtuje kakšno sodelovanje z Impolom LLT?

Trenutno ne mislimo posegati v lastništvo sredstev družbe in jih prodajati drugi družbi. Tako bo Rondal ostal lastnik livarne, bomo pa poskušali najti sinergijske učinke med obema livarnama. Rondalu se v okviru Impola odpirajo večje možnosti prodaje zlitinskih rondelic, skratka, iskali bomo notranje sinergije, ki naj bi doprinesle k še večji učinkovitosti Rondala in posledično skupine Impol.

aktualno

Alumobil na poti navzgor

Lani presežena načrtovana proizvodnja,
letos že višji cilji

Alumobil je eden najpomembnejših naložbenih programov skupine Impol v zadnjem desetletju. Celotna naložba v osnovna sredstva je bila vredna kar 17 milijonov evrov, dodatno pa je bilo treba vložiti še 10 milijonov evrov v obratna sredstva (zaloge, terjatve ipd.). Za boljšo predstavbo: za ta denar bi si lahko privoščili kar 135 enostanovanjskih hiš ali pa 1350 avtomobilov srednjega cenovnega razreda.

Zaradi finančnih sredstev in energije, ki je bila vložena v sam zagon in izpeljavo projekta, je zelo pomembno, da Alumobil kar najhitreje začne ustvarjati pozitivne rezultate. Zato smo s poslovanjem v letu 2011 lahko zadovoljni, saj je proizvodnemu procesu uspelo proizvesti 10.164 ton izdelkov in s tem preseči plan 10.000 ton. Izredno pomemben dosežek pa je tudi stabilizacija kakovosti, pri čemer je bilo potrebno dosledno spremljati celoten proces od izdelave vhodne surovine (drogovi v livarni) do obdelave vzorcev. Spodbuden je tudi podatek, da je Alumobilu že uspelo doseči pozitivno poslovanje.

Marjan Čretnik, vodja proizvodnega procesa Alumobil, poudarja, da ne nameravajo zaspiti na dosežkih iz lanskega leta, saj je pot do cilja (povečanje proizvodnje na 25.000 ton do leta 2015), še dolga in naporna. Zaenkrat bodo nadaljevali z rednimi tedenskimi sestanki za zagotavljanje kakovosti, na katerih se zberejo predstavniki Impola LLT, Impola PCP in Impola R in R ter predsednik uprave Jernej Čokl.

Na sestankih iščejo rešitve za izboljšavo kakovosti, ideje za osvajanje izdelkov in prijeme za dvig produktivnosti. Slednjo nameravajo v letu 2012 povečati na 15.000 ton.

Rasti proizvodnje se bo prilagajalo tudi povečanje števila zaposlenih.

Zaenkrat je delo organizirano v treh izmenah, v prihodnosti pa bi se jim lahko priključila še četrta izmena.

Ali ste vedeli?

- Alumobil je od avgusta 2011 organiziran kot samostojen proizvodni proces. To omogoča natančnejši nadzor in obvladovanje stroškov, prav tako je takšna organizacija smiselna zaradi specifične proizvodnje.
- Glavni proizvodni program Alumobila predstavljajo izdelki, ki so namenjeni avtomobilski industriji, tem pa bodo v prihodnje priključili tudi druge izdelke, npr. klasične profile in cevi, ki so namenjeni transportu in gradbeništvu.
- V proizvodnem procesu Alumobil je zaposlenih 25 delavcev, od tega jih šest dela na liniji Tehnofinal za razrez palic in profilov. Procesni inženiring, vzdrževanje, planiranje in prodaja pa se izvajajo na nivoju Impola PCP.

Z ustrezno razsvetljavo bomo veliko prihranili

Zaključen je projekt prenove razsvetljave

Primerna razsvetlitev delovnega prostora je nujna za nemoteno opravljanje dela, obenem pa se z razsvetljavo lahko porabi veliko električne energije. V večini proizvodnih prostorov skupine Impol se je do preteklega leta uporabljala energetska neučinkovita razsvetljava, zato se je uprava odločila, da se lotimo sanacije. Po tehtnem premisleku so se v družbi Impol Infrastruktura odločili za sodelovanje s podjetjem Svetloba, d. o. o. Z montažo novega sistema so pričeli v začetku septembra, zaključili pa so jo 1. decembra 2011.

Glavna razloga za zamenjavo razsvetljave sta:

- racionalizacija rabe energije za razsvetljavo in doseganje prihrankov (ocena je, da naj bi se poraba energije zmanjšala za 1.180 MWh/leto, s čimer bi prihranili približno 110.000 evrov na leto);
- doseganje boljših delovnih pogojev (na delovnih mestih se bo izboljšala osvetljenost delovnih površin, kar bo pripomoglo k manjši obremenitvi vida zaposlenih, posledično pa to pomeni tudi manj delovnih nezgod in hkrati seveda pripomore k boljšemu počutju zaposlenih).

Sanacija razsvetljave se je odvila v prostorih proizvodnih procesov profili, RRT in livarna. Odstranili so 575 starih svetilk in namestili 432 novih svetilk. Odstranili so staro, dotrajano in neučinkovito razsvetljavo, skladno z zakonodajo se je odstranila tudi vsa stara elektro napeljava, ki jo je nadomestila nova. Velika prednost novega sistema je v tem, da se sedaj vsa razsvetljava v posameznem prostoru proizvodnega procesa oskrbuje z električno energijo iz točno določenega mesta – krmilno regulacijske omarice. V tej omarici se nahajata tudi merilnik porabe električne energije in krmilna enota, ki krmili

razsvetljavo tako, da so vse svetilke enakomerno obremenjene, s tem pa jim omogoča daljšo življenjsko dobo.

Celoten sistem razsvetljave ima vgrajeno tudi senzoriko za prilagajanje osvetljevanja glede na pogoje v okolici (dnevna svetloba), ki regulira jakost osvetlitve in se po potrebi tudi izklopi, pri čemer je po ocenah mogoče prihraniti do 25 odstotkov električne energije. Nadaljnja optimizacija in prilagoditev senzorjev za kar najboljši izkoristek porabe energije sta še vedno v teku. Hkrati s sanacijo razsvetljave se je torej vzpostavil centralni sistem za nadzor porabe električne energije. Z regulacijskim sistemom bo tako raba električna energije nadzorovana.

Sistem deluje tako, da omogoča ročno upravljanje, avtomatsko delovanje (na osnovi senzorike) in pohodno razsvetljavo (avtomatsko delovanje v nočnem času, ko obrat ne deluje, vendar je vseeno potrebno zagotavljati minimalno zakonsko predpisano osvetlitev pohodnih površin).

S projektom prenove notranje razsvetljave se je Impol prijavil na javni razpis za sofinanciranje operacij za povečanje učinkovitosti rabe električne energije v gospodarstvu - UREE1 in uspel pridobiti nepovratna sredstva v višini 30 odstotkov upravičenih stroškov naložbe. O prihrankih bo Impol moral letno poročati Ministrstvu za gospodarstvo. Če predvideni rezultati ne bodo doseženi, bo treba znesek sofinanciranja vrniti.

Nove svetilke bodo izboljšale delovne pogoje

Standardiziranje učinkovitega upravljanja z energijo

V pridobivanju novega standarda ISO 50001

ISO 50001 je mednarodni standard za sistem upravljanja z energijo, ki je bil sprejet junija 2011. Ker je učinkovito upravljanje z energijo eden največjih izzivov sodobne družbe, je bil tak standard že nujno potreben, strokovnjaki pa ocenjujejo, da vpliva na kar 60 odstotkov rabe energije v svetu. Standard organizacijam pomaga zmanjšati stroške in povečati učinkovito rabo energije. Prva neposredna korist uvedbe standarda ISO 50001 so prihranki pri stroških energentov, temu pa sledijo manjše količine izpustov CO₂, udejanjanje trajnostnega razvoja, izboljšanje ugled podjetja in pridobitev boljše pozicije na trgu. Po svetu je bilo sicer do sedaj podeljenih okoli 200 certifikatov ISO 50001, prva slovenska podjetja pa so certifikat pridobila konec lanskega leta.

ISO 14001 ali ISO 50001?

Standard ISO 14001, ki ga je Impol pridobil že leta 2000, obravnava energijo kot del rabe naravnih virov in vpliva na okolje v okviru zahtev po upravljanju vplivov na okolje. Oba standarda sicer težita k zmanjšanju naših negativnih vplivov na okolje, vendar

imata trenutno različne cilje, poti, zahteve in koristi. ISO 50001 je bolj osredotočen na optimizacijo rabe energije, kar vodi k prihrankom za organizacijo.

Postopek pridobitve standarda v Impolu

V Impolu smo se za uvedbo standarda odločili na kolegiju uprave skupine v začetku decembra 2011, k aktivnostim za pridobitev standarda pa smo že pristopili. Najprej smo kupili dokumentacijo standarda, vodstvo pa se je v januarju seznanilo tudi s pričakovanimi koristimi in izkušnjami pri uvajanju standarda v družbi Acroni, ki je ena izmed prvih slovenskih družb, ki je ta standard uvedla. Vodja aktivnosti za pridobitev standarda je direktor družbe Impol Infrastruktura, Dominik Strmšek, ki poudarja, da bo treba k uvajanju standarda pristopiti na vseh nivojih, največ bo moč storiti prav znotraj delovnih skupin, kjer zaposleni najhitreje prepoznajo možnosti racionalnejše rabe energije. Imenovani so tudi že člani delovne skupine in skrbniki sistema, ki bodo skrbeli za uvajanje standarda v posameznih družbah. Namen uvedbe tega standarda je racionalna raba energije, kar pomeni dosega-

Ali ste vedeli, da ...

... je 6. marec svetovni dan varčevanja z energijo? Kot je pokazala lanska raziskava, smo Slovenci sicer dobro ozaveščeni o pomenu varčevanja energije, a z njo večinoma ne ravnamo tako.

nje prihrankov na vseh področjih pri rabi energentov. Začne se pri najpreprostejših organizacijskih ukrepih, sega pa vse do tistih zahtevnejših tehnično-tehnoloških ukrepov pri posodabljanju opreme. Najverjetneje bo treba izvesti tudi energetski pregled celotne skupine Impol, pri katerem strokovnjaki naredijo številne meritve, si ogledajo sistem in naredijo analizo ter podajo predloge za izboljšanje. Po definiranju kazalnikov se bodo oblikovali tudi cilji, ki bodo služili za pripravo programov, katerim bodo sledile družbe skupine Impol.

Časovnica osvajanja standarda:

- december 2011: naročilo standarda ISO 50001;
- januar 2012: na uvodnem sestanku se predstavi standard ISO 50001 in izkušnje v praksi. Sestanka se udeležijo člani delovne skupine in predstavniki vodstev družb. Prav tako se januarja določijo kazalniki rabe energentov po družbah in na nivoju skupine. Kazalniki so osnova za oblikovanje okvirnih ciljev in programov za izvedbo certifikacije;
- februar 2012: po potrebi se s strani BVQI izvede predstavitev standarda in usposabljanje za interne presojevalce;
- avgust in september 2012: predvidena je pred-presoja standarda;
- november 2012: predvidena je presoja standarda ISO 50001, po možnosti sočasno s presojo sistemov OHSAS 18001 in ISO 14001.

Glavni dovod plina, ki je eden izmed pomembnejših energentov, ki jih uporabljamo v skupini Impol

Izkoriščamo moč informacij

Sistematična obdelava povpraševanj

S pojavom računalnikov, mobilne telefonije, interneta in druge informacijske tehnologije smo prešli iz tradicionalne industrijske v informacijsko dobo, v kateri so najpomembnejši vir informacije. Informacijska doba s sabo prinaša številne informacijske revolucije – samo spomnite se šokov, ki smo jih doživeli (in jih še doživljamo) ob pojavu interneta, mobitelov, androidov, ipadov itd. Vsaka nova tehnologija spremeni delček našega vsakdanjika in s tem zaznamuje potek našega dela in navsezadnje celotnega življenja. Delovanja podjetja brez učinkovitega informacijskega sistema si v 21. stoletju enostavno ne moremo predstavljati. Poslovanje skupine Impol je sicer že desetletja podprto z informacijskim sistemom, ki pa je že zastarel, zato so se leta 2009 odločili, da ga bodo prenovili. Pri zagonu in izvajanju projekta so prišle na plan številne nove ideje, ki bodo doprinesle dodatne koristi. Eno izmed novosti, ki jih bo prinesla prenova informacijskega sistema, je predlagal Damijan Stramšak, ki je zaznal potrebo po obdelavi povpraševanj, česar sedanji informacijski sistem ni podpiral. Nov program, ki ga razvijajo v sodelovanju z družbo Alcad, bo omogočal spremljanje vseh povpraševanj.

Ta v Impol prispejo po različnih kanalih: internet (e-naročanje), elektronska pošta, telefonski klic, faks in osebno. Po prejetem povpraševanju bodo komercialisti in tehnologi povpraševanje preučili in se odločili, ali je izdelava ponudbe mogoča oziroma ali je Impol sposoben izdelati zelen izdelek. Če bo odločitev pozitivna, se bo izdelala ponudba, ki jo bo prejel potencialni kupec. Ta se bo potem odločil, ali bo podal naročilo. Sistematična obdelava povpraševanj prinaša kar nekaj prednosti: tako bo možno dosledno spremljanje neizpolnjenih povpraševanj in s tem analiza neosvojenega trga. Z drugimi besedami, zbrane bodo informacije o tem, po katerem tipu izdelkov kupci največ povprašujejo, obenem pa ga Impol še ne izdeluje. Temu bo sledil tudi razmislek o možnih širitvah proizvodnega programa. Drugo pomembno prednost pa bo prineslo arhiviranje zavrženih ponudb, saj bomo lahko analizirali vzroke, zakaj določene ponudbe ne preidejo v naročilo. Življenje v informacijski dobi je vse prej kot predvidljivo. Venomer se pojavljajo novosti in spremembe, ki pretresejo naš ustaljen ritem življenja in nas prisilijo, da delujemo nekoliko drugače. Bolj kot smo fleksibilni, lažje sledimo turbulencam in ostajamo v koraku s časom.

Tržne stabilnosti je za zmeraj konec

Tanja Brkljačič: Nujno moramo povečevati predelavo sekundarnega aluminija

Katere države so glavne ponudnice aluminija?

Aluminij, ki se na svetu proizvede, se večinoma tudi predela v okviru velikih mednarodnih korporacij, ki imajo integrirano tako proizvodnjo kot predelavo, kot sta na primer Alcoa in Norsk Hydro. Na prostem trgu primarni aluminij prodajajo tisti proizvajalci, ki nimajo dovolj velike lastne predelave in največja med njimi sta vsekakor Rusal in Alcan. Seveda pa ne smemo pozabiti na vse pomembnejše igralce z Bližnjega vzhoda, iz Indije in s Kitajske, vendar se večina tega aluminija porabi in predela v Aziji in na Japonskem.

Ali v glavnem poslujete s stalnimi poslovnimi partnerji ali pa se ti spreminjajo?

Pri nabavi aluminija kot naše osnovne surovine zelo pomembno vlogo igrata logistika in financiranje, zato si ne moremo privoščiti dobav iz oddaljenih držav, kot sta na primer Brazilija ali Avstralija, če hkrati ne rešimo tudi financiranja zalog. Transport na dolge razdalje je smiseln samo za velike ladje, kar pomeni za 5.000 ton ali več, poleg tega traja prevoz več kot dva meseca, zato je treba v tem primeru imeti večje količine na zalogi v luki Koper in tukaj se vedno pojavi problem naših kreditnih linij za pridobitev tujega financiranja oziroma omejenih možnosti lastnega financiranja zalog. Ko vse to seštejemo, vidimo, da nimamo ravno veliko manevrskega prostora, zato

se moramo ozirati po dobaviteljih v naši bližini, razen če ne rešimo problema financiranja in zalog, kot nam je uspelo pri dobavah iz Afrike. Pomembna je torej neka kombinacija vseh možnosti in ravno pravi razmerje med višino nabavne premije, ceno in zanesljivostjo dobav.

Ste s poslovnimi partnerji že sklenili strateške pogodbe? Zakaj je to smiselno?

Za leto 2012 imamo sklenjene kvartalne, polletne in letne strateške nabavne pogodbe, odvisno od tega, kaj smo za posamezno vrsto surovine uspeli dobiti glede na tržne pogoje. To pomeni, da vseh surovin, potrebnih za realizacijo letošnjega plana, še vsekakor nimamo, vendar pa je takšna naša situacija vsako leto. Sproti lovimo večino sekundarnega aluminija, pa tudi del primarnega. Strateške pogodbe so osnova za redno in pravočasno oskrbo, kajti ves aluminij, ki prihaja od daleč (npr. iz Rusije, s Kitajske ali iz Afrike), je treba planirati skoraj pol leta vnaprej in zato so strateške pogodbe temelj celotne oskrbe s surovinami. Tudi za surovine, ki jih vozimo iz Evrope (npr. foilstock iz Velike Britanije), si mora naš dobavitelj priskrbeti ustrezno surovino, za kar mora tudi on skleniti nabavno pogodbo z dobavitelji bram in zato zahteva neko dolgoročno pogodbo tudi z nami. Brez pogodb pri oskrbi s primarnim aluminijem torej ne gre. Osnova za te pogodbe pa so naši plani – uspešno in koordinirano planiranje prodaje,

proizvodnje in nabave je ključnega pomena za racionalno in hkrati fleksibilno poslovanje, kar pomeni, da smo prilagodljivi do kupcev, hkrati pa nimamo prevelikih zalog in to je naš začaran krog, v katerem se vsak dan vrtimo.

Kako potekajo pogajanja? Kakšna je pogajalska moč Impola pri dobavi aluminija?

Od oktobra do februarja se pogajanja kar vrstijo – najprej za surovino, sedaj pa tudi za ostale materiale in storitve. Pogajanja imamo na sestankih pri dobaviteljih ali pri nas v Impolu, preko telefonskih konferenc, elektronske pošte, torej z vsemi možnimi komunikacijskimi sredstvi. Na vsako pogajanje se je treba dobro pripraviti in imeti podatke o samem ponudniku, konkurenci, trgu, trendih, materialu itd. Vsa so zahtevna, nekatera tudi prav zoprna, vendar je bistveno, da dobro poznamo naše cilje in vemo, kaj želimo doseči in koliko lahko popustimo. Na vsakem pogajanju gre za igro moči in argumentov. Glede na to, da pri primarnem aluminiju praktično nimamo nobene pogajalske moči, nam preostanejo samo tržni argumenti, vendar na koncu – tako je bilo z Rusi tudi za letošnje pogodbe – še vedno obvelja njihova: »Vzemi ali pusti, ker mi ne bomo popustili več niti za evro na ton«. Potem pa moramo presoditi, ali jim znižamo količine in ali lahko kje dobimo ceneje. Tako smo naredili tudi

letos in del aluminija kupujemo od poslovne skupine, ki ima sedež v Hong Kongu, ki tudi financira zalogo v Baru.

Kako je s povpraševanjem po aluminiju v svetovnem in evropskem merilu, kakšen je trend?

Podatki za leto 2010 kažejo, da se je na svetu proizvedlo 41 milijonov ton primarnega aluminija, potreba po aluminiju pri predelovalcih pa je znašala 59 milijonov ton, od tega največ za konstrukcije in gradnjo (15 milijonov ton) in za transportna sredstva (14 milijonov ton). Tukaj vidimo, da so potrebe pri predelovalcih večje, kot znaša svetovna proizvodnja, in to luknjo pokriva recikliran aluminij, kar ponovno potrjuje to, kar sem rekla na začetku – da moramo tudi mi delež sekundarnega aluminija povečevati, še posebej, ker je ves svetovni primanjkljaj skoncentriran v Evropi, kjer je predelava v visoki odvisnosti od zmožnosti recikliranja.

Kako je s ceno aluminija? Ali v letu 2012 pričakujete velika nihanja?

Kot sem že pred časom dejala, je aluminij ne samo surovina, ampak tudi naložba in vanj vlagajo tako skladi kot banke, zato bodo cenovna nihanja velika in vse manj odvisna od fizičnih kazalnikov. Cena aluminija je danes še vedno pod pragom rentabilnosti za večino evropskih proizvajalcev, tudi električna energija, ki je osnovna surovina za pridobivanje aluminija, je vse težje dostopna in vse bolj draga, zato dolgoročno lahko pričakujemo rast cen aluminija. Če pa bi vedela, kako se bo cena aluminija gibala kratkoročno, potem

zagotovo sedaj ne bi odgovarjala na vaša vprašanja, ampak bi ležala na plaži nekje v Tihem oceanu in samo gledala, kako raste moj bančni račun.

Kateri dogodki lahko letos zamajajo dogajanja na LME?

Tako kot na vsako svetovno borzo ima tudi na Londonsko borzo barvnih kovin in na gibanje borznih cen aluminija na tej borzi velik vpliv višina špekulativnega naložbenega kapitala. Lani, ko je bila večina svetovnih vlagateljev še pod vplivom padca cen delnic, so pričeli množično vlagati v surovine, tudi aluminij, čigar cena je v prvi polovici leta 2011 dosegla že 1.900 evrov na tona. V drugi polovici lanskega leta so vlagatelji ocenili, da so zaslužki dovolj visoki, začeli so se umikati in cena je konec lanskega leta padla na 1.500 evrov na tona. K temu je veliko prispeval tudi pesimizem na trgu in padanje evra glede na dolar zaradi evropske finančne krize. Danes je aluminij skočil nazaj na 1.700 evrov na tona, pa na strani naših kupcev ali dobaviteljev ni prišlo do nekaj večjih sprememb. Dovolj je bilo, da se je v finančne kroge zopet naselil optimizem, da bomo v Evropi našo evro krizo že nekako obvladali. Pri vsem tem je pomembno le to, da se mi zavedamo, da je tržne stabilnosti za vedno konec in da moramo znati živeti v teh spremenljivih poslovnih pogojih, ki nam jih kreirajo velike države in svetovne banke, ker nam drugega niti ne preostane. Prepričana sem, da smo to v Impolu v zadnjih treh letih več kot dokazali.

Kakšno je razmerje v nabavi med primarnim in sekundarnim aluminijem? Se povečuje delež sekundarnega aluminija?

V skupini Impol, torej skupaj z Impol Sevalom, kupujemo približno 20 odstotkov vseh surovin v obliki sekundarnega aluminija. Dejstvo je, da danes naša livarna za to obliko surovin ni primerno opremljena – to velja tako za peči, kot tudi za način šaržiranja in celotno manipulacijo ter skladiščne prostore. Zato so zadnje in bodoče naložbe v livarno namenjene prav temu – da bomo sposobni učinkovito pretlačiti sekundarni aluminij v razsutem stanju, kar vključuje tudi vzorčenje pri prevzemu, ki je pomemben del same kontrole kakovosti, ker so tukaj tveganja res visoka. Dejstvo je, da v bodoče brez sekundarnega aluminija ne bo šlo, posebej ne v Evropi, zato moramo ta delež povečati čim prej na vsaj 30 odstotkov vseh surovin, dolgoročno pa bi morali doseči 50 odstotkov, kar je tudi svetovni delež proizvodnje recikliranega aluminija v primerjavi s primarnim (na svetu se proizvede 41 milijonov ton primarnega aluminija in 20 milijonov ton recikliranega aluminija).

Kaj je bolj zahtevno: nabava primarnega ali nabava sekundarnega aluminija? V čem se procesa razlikujeta?

Vsaka skupina aluminija ima svoje tržne zakonitosti in posebnosti in v določeni tržni situaciji je primarni aluminij bistveno težje nabavljati kot sekundarnega, seveda pa velja tudi obratno. Bistvena razlika med primarnim in sekundarnim aluminijem je v tem, da so za uspešno oskrbo s primarnim aluminijem potrebne dolgoročne pogodbe, najboljše kar strateške povezave z dobavitelji, medtem ko je pri sekundarnem aluminiju ravno obratno – takšnih pogodb tukaj ni mogoče niti dobiti. Najuspešnejši način nabave kakovostnega sekundarnega aluminija so povratne zanke s kupci in spet nabave na zalogo, da lahko izkoristi vsako tržno priložnost, ki se pojavi.

kaj se dogaja

Vključili se bomo v globalno tekmo!

Dr. Varužan Kevorkijan: Odprli smo vrata novi opremi in naredili prostor za osvajanje novih trgov

▶▶▶ Impol R in R je decembra organiziral dan odprtih vrat. Čemu je bil namenjen?

Dan odprtih vrat je bil namenjen promociji naših storitev in predstavitvi novih prostorov ter opreme, pridobljene v sklopu modernizacije družbe, ki je intenzivno potekala v obdobju 2009–2012.

Katero novo opremo ste predstavili?

Na prvem mestu je vrstični elektronski mikroskop JEOL – model JSM 6610LV LaB6 (SEM) z EDS-analizatorjem, ki sodi med največje pridobitve laboratorija za metalurške preiskave. Predstavili smo tudi nov optični mikroskop OLYMPUS BX61, programsko izpopolnjen za analizo vključkov in zrnatosti, nov trgalni stroj Zwick 250 kN, novo opremo za karakterizacijo globokovlečnih lastnosti aluminijevih pločevin in folij ter novo tračno žago za razrez preizkušancev. V sklopu laboratorija za

metalurške preiskave smo predstavili tudi novo metodo določevanja vrste in količine vključkov v aluminijevih zlitinah, tovorno dvigalo za lažji transport vzorcev in številne prostorske pridobitve, ki zaposlenim omogočajo boljše pogoje dela in doseganje višje kakovosti storitev. Po novem sta mehansko preizkušanje za Impol PCP in Impol FT (tanek program) prostorsko povsem ločena, kar zagotavlja večjo preglednost in lažje ter boljše obvladovanje procesov. Predstavili smo tudi nekatere pridobitve iz prejšnjih let – nov trgalni stroj Zwick 10 kN za folijski program, prenovljen toplotni laboratorij in prostor z digestorijem za jedkanje vzorcev.

V kemijskem laboratoriju se lahko pohvalimo z novo destilacijsko napravo, termostatsko kopeljo za določanje viskoznosti olj, s prenovljenim IR-spektroskopom ter z novozgrajenimi prostori, kjer bo v letu 2012 začel obratovati nov kvantometer. Povsem smo prenovili in na novo klimatizirali prostore in poskrbeli, da so laboratorijski prostori v celoti prebeljeni.

Kakšna je dodana vrednost novo dobavljene opreme?

Nova oprema omogoča dvig kakovosti naših storitev in posledično ohranjanje kontinuitete naših letnih prihodkov ter ostalih poslovnih rezultatov. Srednjeročno pričakujemo iz tega naslova povečanje tržnega deleža zunanjih naročnikov z obstoječih sedem na približno 20 odstot-

kov, kar nameravamo doseči v obdobju 2015–2020, odvisno od sedanje recesije.

Ste z novo opremo konkurenčni za vstop na zunanji trg?

Z novo opremo smo povsem konkurenčni, tako na področju metalografskih, kakor tudi mehanskih preiskav, kar so nam v letu 2011 pri presojah potrdili tudi številni tuji kupci Impolovih izdelkov. Tovrstne presoje zagotavljajo odlično možnost preverjanja nivoja kakovosti naših storitev in naših konkurenčnih prednosti. Te so trenutno zagotovo največje na področju metalografije, vendar so tudi na vseh ostalih področjih skladne z zahtevami avtomobilске industrije in ostalih kupcev Impolovih izdelkov. Še ena pomembna primerjalna prednost Impola R in R je, da na področju trgalnih preskusov pokriva celotno območje preizkušanja – od najtanjših folij do profilov in palic. V letu 2012 računamo na posodobitev kemijskega laboratorija, kjer bomo z nakupom novega kvantometra in zaključkom validacije spektroskopskih metod pridobili dodatne konkurenčne prednosti.

Kdo so lahko vaše potencialne stranke?

Naše stranke zunaj skupine Impol so lahko vsi, ki jih zanimajo naše storitve. To so najbolj pogosto predelovalci Impolovih polizdelkov – doma in v tujini. S pomočjo aktivnosti, ki jih načrtujemo do leta 2015, bomo razširili krog zainteresiranih strank, zlasti v državah, kjer Impol prodaja največ svojih polizdelkov.

Kako je z oddaljenostjo – je prevelika oddaljenost podjetja, za katerega bi opravljali storitve, lahko problematična?

Ne, nikakor! Rezultate preizkušanja lahko naročnikom pošljemo po pošti, zato oddaljenost ne igra nobene vloge. Omejitve so zgolj konkurenčne narave. Tako je težko verjeti, da

Nova tračna žaga izboljšuje učinkovitost dela

Elektronski mikroskop - največja pridobitev laboratorija za metalurške preiskave

Destilacijska naprava

Vpenjanje preizkušanca na trgalnem stroju Zwick 10 kN

Optični mikroskop

Kvantometer na novi lokaciji

Trgalni stroj Zwick 250 kN

bi nam svoje vzorce v analizo zaupali Impolovi konkurenti, vendar se sčasoma lahko tudi to spremeni. Medlaboratorijsko sodelovanje postaja na globalnem

trgu nekaj vsakdanjega pri procesu zagotavljanja neodvisne kontrole kakovosti.

Primerjalno z drugimi podjetji v industriji predelave aluminija – kako dobra je vaša oprema merjenja kakovosti? Se standardi v podjetjih po Sloveniji razlikujejo od teh v Nemčiji in drugih visoko razvitih državah? Oprema, ki smo jo modernizirali, je enako dobra in mnogokrat celo boljša od opreme drugih podjetij s področja predelave aluminija. Znotraj EU velja, da se standardi ne razlikujejo. Določene razlike obstajajo v primerjavi z ameriškimi (ASTM) standardi, ki smo jih večinoma vajeni in jih uspešno obvladujemo.

Kako nameravate doseči cilj vsaj 20 odstotkov zunanjih naročnikov?

Z vključitvijo v globalno tekmo! S kadrovsko okrepljeno ekipo in sodobno opremo se tega izziva ne bojim. Veliko pričakujem tudi od širše promocije naših storitev, ki jo od letos naprej izvajamo načrtno, zlasti v tujini. Potrebno se bo usmeriti na nova področja preizkušanja, kot je npr. letalska industrija, kjer je veliko izzivov s področja neodvisne kontrole kakovosti. Priložnost bo tudi zagotavljanje standardne kakovosti v zlitinah s povečanim deležem nizkocevnih vrst odpadnega aluminija, kjer je obvladovanje sestave in vključkov odločilnega pomena. Skozi izvajanje razvojnih projektov, kjer vseskozi sodelujemo z akademsko sfero in ostalimi industrijskimi partnerji, se želimo na področju preizkušanja in kontrole kakovosti približati proizvajalcem končnih izdelkov, ki jih zanima razvoj novih lastnosti in inženiring površine. Že zdaj je jasno, da bo za doseganje tega cilja treba nadaljevati z naložbami v najsodobnejšo opremo z jasno izdelanimi prioriteta v smislu specializacije naših storitev ter v nove kadrovske krepiteve, kar načrtno izvajamo s štipendiranjem kadrov.

Dodana vrednost na zaposlenega

Skupina Impol nad slovenskim povprečjem

Ododani vrednosti se nenehno govori in piše, izraz postaja že prav oguljen, a najbolj smešno je, da marsikdo sploh ne ve, o čem govori. Zato smo se odločili, da bomo tokrat nekaj prostora namenili temu priljubljenemu izrazu.

Kako izračunamo dodano vrednost?

Dodana vrednost na zaposlenega = (kosmati donos iz poslovanja - nabavna vrednost prodanega blaga + stroški porabljenega materiala + stroški storitev + drugi poslovni odhodki) / število zaposlenih.

Kaj številka pomeni?

Dodana vrednost na zaposlenega nam pove, koliko dodane vrednosti ustvari delavec v podjetju. Je razlika med proizvodnjo v osnovnih cenah in vmesno potrošnjo v kupčevih cenah. Je razlika med vrednostjo proizvedenih blaga in storitev in vrednostjo vložkov, ki so bili pri tej proizvodnji potrošeni v proizvodnem procesu.

Kje se nahajamo?

Povprečna bruto dodana vrednost na zaposlenega v Sloveniji je v letu 2010 znašala 35.152 evrov. Najvišjo

dodano vrednost na zaposlenega so dosegle velike družbe, in sicer je ta v povprečju znašala 45.236 evrov. Dodana vrednost je v povprečju višja v storitvenih dejavnostih v primerjavi s kmetijstvom in proizvodnjo. Povprečna bruto dodana vrednost po zaposlenem v predelovalni dejavnosti (kamor sodi tudi skupina Impol) je 33.899 evrov, velike družbe v predelovalni dejavnosti pa so v letu 2010 ustvarile dodano vrednost v višini 40.697 evrov. Podatki za leto 2011 še niso znani.

Mnogi ekonomisti menijo, da slovenska podjetja ustvarjajo preizko dodano vrednost po zaposlenem. Po besedah Maksa Tajnikarja največje dodane vrednosti v Sloveniji komaj dosegajo povprečje nekaterih zelo razvitih držav, kar je temeljni problem slovenskega gospodarstva.

Skupina Impol se nahaja nekoliko nad slovenskim povprečjem, saj bruto dodana vrednost na zaposlenega znaša 38.476 evrov.

Vir: <http://www.delo.si/clanek/110301> in Statistični urad RS

Uresničujte svoje pravice s svetom delavcev

Zaposleni lahko sodelujemo pri upravljanju družbe

Slovenska zakonodaja delavcem podeljuje pravice pri sodelovanju v upravljanju družbe, te pa se v glavnem uresničujejo preko sredstev obveščanja (delavci imajo pravico, da so obveščeni o poslovanju podjetja) in s pomočjo svetov delavcev. Vsak zaposleni ima pravico, da daje pobude, ki se nanašajo na njegovo delovno mesto ali organizacijsko enoto, in nanje prejme tudi odgovor in da pove svoje mnenje o vprašanih, ki zadevajo organizacijo njegovega delovnega mesta in delovni proces. Prav tako mora biti pravočasno obveščen o spremembah na svojem delovnem področju in lahko zahteva, da mu delodajalec pojasni vprašanja s področja plač in drugih področij, ki zadevajo delovna razmerja.

Pristojnosti sveta delavcev

Svet delavcev je organ sodelovanja delavcev pri upravljanju in ima naslednje pristojnosti:

- skrbi za to, da se izvajajo zakoni in drugi predpisi, sprejete kolektivne pogodbe ter doseženi dogovori med svetom delavcev in delodajalcem,
- predlaga ukrepe, ki so v korist delavcev,
- sprejema predloge in pobude delavcev in jih v primeru, da so upravičeni, upošteva pri dogovarjanju z delodajalcem,
- pomaga pri vključevanju v delo invalidom, starejšim in drugim delavcem, ki jim je zagotovljeno posebno varstvo.

Delodajalec mora obveščati svet delavcev predvsem o vprašanih, ki se nanašajo na:

- gospodarski položaj družbe,

- razvojne cilje družbe,
- stanje proizvodnje in prodaje,
- splošni gospodarski položaj panoge,
- spremembo dejavnosti,
- zmanjšanje gospodarske dejavnosti,
- spremembe v organizaciji proizvodnje,
- spremembe tehnologije,
- letni obračun in letno poročilo.

Pravica do posvetovanja in pravica do soodločanja

Pred sprejemom pomembnih odločitev se mora delodajalec posvetovati s svetom delavcev in si prizadevati za uskladitev stališč. Te odločitve so povezane s statusnimi in kadrovskimi vprašanji družbe ter s področjem varnosti in zdravja delavcev pri delu (to so na primer statusne spremembe, prodaja družbe, bistvene spremembe lastništva, sistemizacija delovnih mest, sprejemanje aktov s področja dodatnega pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja).

V določenih primerih ima svet delavcev tudi pravico do soodločanja. Tako mora delodajalec pridobiti soglasje sveta delavcev za predloge v zvezi z osnovami za odločanje o izrabi letnega dopusta in odločanje o drugih odsotnostih z dela, merili za ocenjevanje delovne uspešnosti delavcev, s kriteriji za nagrajevanje inovacijske dejavnosti v družbi, z razpolaganjem s stanovanjskim skladom, s počitniškimi zmogljivostmi in z drugimi objekti standarda delavcev ter s kriteriji za napredovanje delavcev. V nekaterih primerih kršitev navedenih dolžnosti lahko svet delavcev zadrži posamezne odločitve in istočasno sproži postopek za razreševanje medsebojnega spora.

predstavniki delavcev

Osnovne informacije o svetu delavcev

Bojan Gril, predsednik sveta delavcev, o najpogostejših vprašanjih

Kako se ustanovi svet delavcev?

Svet delavcev se lahko ustanovi v družbah, v katerih je zaposlenih vsaj 20 delavcev z aktivno volilno pravico.

Kdo lahko kandidira na volitvah za svet delavcev?

Pravico biti izvoljen v svet delavcev imajo vsi delavci, ki imajo aktivno volilno pravico in so zaposleni v družbi nepretrgoma najmanj 12 mesecev.

Kako dolgo traja mandat članov sveta delavcev?

Mandat članov sveta delavcev traja štiri leta. Člani so lahko ponovno izvoljeni.

Kako lahko sodelavci podajo pobude in vprašanja članom sveta delavcev?

Sodelavci lahko podajo pobude in vprašanja članom sveta delavcev neposredno ustno ali preko elektronske pošte. Člani sveta delavcev so dolžni pobude in vprašanja predstaviti odgovornim v družbi – vodstvu družbe. Najpogosteje se pobude in vprašanja predstavijo na sejah sveta delavcev. Na sejah vodstvo družbe poda tudi odgovore in rešitve posameznih problemov. Na sejah se piše tudi zapisnik, ki mora biti nato objavljen na oglasnih deskah v družbi.

Kdaj in kje je dosegljiv predsednik centralnega sveta delavcev?

Dosegljiv sem na elektronskem naslovu bojan.gril@impol.si. Dosegljiv sem tudi na telefonu, in sicer v dopoldanskem času. Potrebno je poklicati na centralo Impola, s katere vas bodo zvezali do mene.

Sveti delavcev v skupini Impol

V skupini Impol ima te pristojnosti šest svetov delavcev, ki so organizirani v družbah Impol FT, Impol LLT, Impol PCP, Impol R in R, Stampal SB in Unidel. Ti so ustanovili tudi centralni svet delavcev skupine Impol, ki je za razliko od ostalih svetov delavcev, ki delujejo na ravni posamezne družbe, sogovornik uprave. Predlaga ji ukrepe, ki so v korist delavcev, sprejema predloge in pobude delavcev in svetov delavcev posameznih družb in jih v primeru, da so upravičeni, upošteva pri pogovorih z upravo družbe ter si pri tem prizadeva, da prispeva k dolgoročnemu razvoju družb v skupini Impol in s tem socialni varnosti zaposlenih. Delavci lahko podajo predloge in pobude članom svetov delavcev, ki jih lahko upošteva pri dogovornanju z delodajalcem.

Člani sveta delavcev po posameznih družbah so:

Impol FT

Zvonko Krošel (predsednik), Zvonko Strmšek, Gregor Polanc, Bojan Radanovič, Silvo Kunčič, Matevž Arh, Branko Arnuš, Beno Kangler in Hinko Frešer.

Impol LLT

Peter Podvršnik (predsednik), Vilko Lešnik, Štefan Vivod, Jožef Potisk, Matej Škorjanc, Dušan Kores in Damijan Novak.

Impol PCP

Bojan Gril (predsednik), Mitja Motaln, Marjan Mesarič, Janez Juhart, Gregor Janžič, Cvetko Ničič, Peter Veber, Janez Babulč, Dejan Košir, Aleks Šega in Vinko Ozimič.

Impol R in R

Edita Jelen (predsednica), Irena Rajh in Marko Tomažič.

Stampal SB

Majda Brdnic (predsednica), Igor Romih in Silvo Leskovar.

Unidel

Miran Tolar (predsednik), Metka Pliberšek in Božidar Lenošek.

Impol - učeče se podjetje

ACS nam je podelil priznanje za izjemne dosežke na področju vseživljenjskega učenja

Andragoški center Slovenije od leta 1997 podeljuje priznanja za izjemne dosežke pri bogatitvi lastnega znanja ter za strokovne in promocijske uspehe pri bogatitvi znanja drugih. Priznanja podeljujejo v treh kategorijah, in sicer posameznikom in skupinam za posebne dosežke na področju vseživljenjskega učenja ter ustanovam, podjetjem in lokalnim skupnostim za posebne strokovne in promocijske dosežke ter za dosežke pri bogatitvi lastnega znanja in znanja drugih.

Zavod RS za zaposlovanje, območna služba Maribor, je lani za omenjeno priznanje predlagal podjetje Impol 2000, d. d. V utemeljitvi svojega predloga

so med drugim izpostavili temeljne vrednote skupine Impol (strokovnost, učenje, timsko delo, ambicioznost ...), ki so vodilo pri upravljanju s kadri in ki jih Impol uresničuje predvsem preko Izoobraževalnega centra in družbe Kadring, d. o. o. Pohvalili so strategijo razvoja kadrov, usposabljanj in izobraževanj. Izpostavili so tudi uspešno sodelovanje Impola s šolami, saj skupina že vrsto let dijakom in študentom omogoča opravljanje obvezne prakse, ponuja pa tudi kadrovske štipendije za poklice, ki veljajo za deficitarne.

Omenjeno priznanje so v preteklosti prejela tudi druga ugledna slovenska podjetja, med njimi tudi Lek, Mercator in Aha Emmi.

Jernej Čokl je direktor leta

Predsednik uprave je prejel zavidljiv naslov

Novinarji, ki poročajo o dogajanju na območju občin Slovenska Bistrica, Poljčane in Makole, skupaj z bistriškim časopisom Panorama vsaki dve leti iz-

berejo najuspešnejše gospodarstvenike s tega območja. Priznanja podeljujejo v treh kategorijah: za obrtnika leta, podjetnika leta in direktorja leta. Na podelitvi, ki je bila 7. decembra 2011 v bistriškem gradu, je laskavi naziv direktorja leta prejel Jernej Čokl, predsednik uprave skupine Impol. Jernej Čokl je ta naziv prvič prejel že leta 2001, sedaj, po desetih letih, pa so mu ga novinarji ponovno podelili. Novinarji pri izboru upoštevajo podrobne podatke o poslovanju nominiranih kandidatov in njihovih podjetij oziroma družb. V utemeljitvi svoje odločitve so med drugim zapisali, da je skupina Impol v zadnjih letih ogromno vlagala v nakup nove in posodabljanje obstoječe opreme, kar je poleg razpršenega trga ključ do uspeha in razlog za optimističen pogled v prihodnost. Jernej Čokl se je za naziv direktorja leta sicer »boril« z direktorjem podjetja Aha Emmi, d. o. o., Romanom Stegnetom, in direktorjem Tovarne olja Gea, d. o. o., Igorjem Hustičem.

Zmagovalci na podelitvi
(foto: Panorama)

Kaj nam je prinesla bolonjska reforma?

Uporaba strokovnih in znanstvenih nazivov

Obolonjski reformi in prenovi sistema šolstva je veliko govora, a vendar malokdo ve, kakšne spremembe prinaša. Bolonjska reforma je izraz za proces prenove evropskih visokošolskih izobraževalnih sistemov, ki temelji na Bolonjski deklaraciji. V Sloveniji to področje ureja Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu iz leta 2004.

Bolonjski visokošolski študijski programi se razvrščajo v tri stopnje:

1. Bolonjski študijski programi prve stopnje (dodiplomski študijski programi):
 - visokošolski strokovni študijski programi,
 - univerzitetni študijski programi.
2. Bolonjski študijski programi druge stopnje:
 - magistrski študijski programi (v njih se posameznik vpiše po zaključku ustreznega bolonjskega študijskega programa prve stopnje),
 - enoviti magistrski študijski programi (v njih se posameznik vpiše neposredno s srednješolsko izobrazbo).
3. Bolonjski študijski programi tretje stopnje:
 - doktorski študijski programi.

Ali ste vedeli?

Bolonjska deklaracija je politični akt, ki so ga junija leta 1999 v Bologni sprejeli evropski ministri, pristojni za visoko šolstvo. V njej so zastavili cilje spremembe evropskega sistema visokega šolstva z namenom, da bi s pomočjo medsebojnega sodelovanja zgradili odprt in konkurenčen evropski visokošolski prostor, ki bo evropskim študentom in diplomantom omogočal prosto gibanje in zaposljivost, obenem pa bo privlačen tudi za neevropske študente.

Strokovni in znanstveni nazivi

S končanjem študijskih programov udeleženci pridobijo strokovni ali znanstveni naslov ali naziv strokovne izobrazbe (tabela 1). Kdor konča študijski program za pridobitev izobrazbe prve ali druge stopnje, pridobi strokovni naslov, kdor konča študijski program za pridobitev izobrazbe tretje stopnje, pridobi znanstveni naslov, naziv strokovne izobrazbe pa pridobi, kdor konča višješolski študijski program. Pri tem se strokovni naslov pristavlja za imenom in priimkom, znanstveni naslov pa pred imenom in priimkom. Naziv strokovne izobrazbe je poimenovanje, izvedeno iz višješolskega študijskega programa, naziv po končanem višješolskem študijskem programu na tehniških, biotehniških in tehnoloških področjih pa se tvori tako, da se k poimenovanju, izvedenemu iz študijskega programa, doda beseda inženir oziroma inženirka ali tehnolog oziroma tehnologinja. Za lažjo primerjavo med dosedanjimi študijskimi programi je podana tudi razporednica (tabela 2), ki prikazuje razporeditev pridobljene izobrazbe v ravni. Pri tem naj opozorimo še, da je zadnji datum, ko visokošolski zavodi lahko omogočijo diplomiranje študentom po dosedanjih, nebolonjskih študijskih programih, 30. 9. 2016 (zadnji dan študijskega leta 2015/16).

Študijski program	Naslov/naziv	Poimenovanje	Kratica
Višješolski študijski program	Naziv strokovne izobrazbe	Poimenovanje, izvedeno iz višješolskega študijskega programa	Na tehniških, biotehniških in tehnoloških področjih inž. ... (... inž.) ali tehnol. ... (... tehnol.)
Visokošolski strokovni študijski program	Strokovni naslov	Diplomirani/diplomirana ... (VS)	dipl. ... (VS), za imenom
Univerzitetni študijski program	Strokovni naslov	Diplomirani/diplomirana ... (UN)	dipl. ... (UN), za imenom
Magistrski študijski program	Strokovni naslov	Magister/magistrca, magister inženir .../magistrca inženirka	mag. ..., mag. inž. ..., za imenom
Doktorski študijski program	Znanstveni naslov	Doktor/doktorica znanosti	dr., pred imenom

Tabela 1: Strokovni nazivi

RAVNI IZOBRAZBE PO DOSEDANJIM PROGRAMIH	RAVEN	RAVNI IZOBRAZBE PO NOVIH BOLONJSKIH PROGRAMIH
višješolski programi (do 1994)	6/1	
višješolski strokovni programi		
specializacija po višješolskih programih	6/2	visokošolski strokovni programi (1. bolonjska stopnja)
visokošolski strokovni programi		univerzitetni programi (1. bolonjska stopnja)
specializacija po visokošolskih strokovnih programih	7	magisteriji stroke (ZA imenom) (2. bolonjska st.)
univerzitetni programi		
specializacija po univerzitetnih programih	8/1	
magisteriji znanosti (PRED imenom)		
doktorati znanosti (PRED imenom)	8/2	doktorati znanosti (PRED imenom) (3. bolonjska st.)

Tabela 2: Primerjava ravni izobrazbe med dosedanjimi programi in novimi programi

Neupoštevanje navodil za varno delo vas lahko udari tudi po žepu!

Nove dolžnosti, predvsem pa višje kazni

Nov Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1)

Tretjega decembra 2011 je stopil v veljavo nov Zakon o varnosti in zdravju pri delu, ki prinaša spremembe tako za delodajalce, kot tudi za delavce, zato je prav, da se z njimi seznanimo. Ena izmed novosti je promocija zdravja na delovnem mestu, katero mora delodajalec načrtovati in izvajati na prav vseh delovnih mestih. Delodajalec mora po novem v izjavi o varnosti k pisni oceni tveganja priložiti zapisnik o posvetovanju z delavci oziroma njihovimi predstavniki. Izjavo o varnosti z oceno tveganja mora posredovati delavcem vsakokrat, ko se spremeni ali dopolni, posredovati pa jo mora tudi vsem novo zaposlenim delavcem. Prav tako mora delodajalec sprejeti tudi konkretne ukrepe za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnem mestu.

Pravice in dolžnosti delavcev

Zakon delavcem nalaga pravico, da:

- se seznanijo z varnostnimi ukrepi in ukrepi zdravstvenega varstva ter da so usposobljeni za njihovo izvajanje,
- dajejo predloge, pripombe in obvestila.

Hkrati zakon delavcem nalaga tudi dolžnost, da:

- pravilno uporabljajo delovno opremo in druga sredstva za delo,
- pravilno uporabljajo osebno varovalno opremo,
- takoj obvestijo delodajalca o vsaki pomanjkljivosti, škodljivosti ali okvari delovnega sredstva,
- sodelujejo z delodajalcem pri odpravi pomanjkljivosti, škodljivosti ali okvar, dokler se ne vzpostavi varno delovno okolje.

V 51. členu nov zakon še posebej določa, da delavec ne sme delati ali biti na delovnem mestu pod vplivom alkohola, drog ali drugih prepovedanih substanc. Stanje alkoholiziranosti, vpliva zdravil oziroma prepovedanih substanc delodajalec ugotavlja po postopku, ki ga predpiše s svojim notranjim aktom, v katerem morajo biti opredeljeni vsaj:

- elementi postopka preverjanja,
- osebe, ki bodo izvajale postopek preverjanja,
- kdaj gre za alkoholiziranost oziroma stanje pod vplivom zdravil ali prepovedanih substanc.

Ali ste vedeli?

V ZVZD-1 je določeno večje število prekrškov, tako za delodajalce, kot tudi za delavce. Kaznovalna politika se zaostruje predvsem z višjimi globami, ki so predpisane in jih lahko inšpektorji izrekajo v razponu:

- prekrški delodajalca: od 2.000 do 40.000 evrov,
 - prekrški delavca: od 100 do 1.000 evrov.
-

Skupina Impol sodeluje pri projektu Očistimo Slovenijo 2012

Naredimo nekaj dobrega

Projektu Očistimo Slovenijo 2012, ki bo potekal v soboto, 24. marca, se bomo pridružili tudi zaposleni v skupini Impol. V Impolu se zavedamo pomena varstva okolja in se vključujemo v projekte, ki združujejo ljudi in prispevajo k dvigu kakovosti bivanja v Sloveniji.

Po izjemnem uspehu projekta Očistimo Slovenijo v enem dnevu smo se odločili, da se bomo pridružili akciji Očistimo Slovenijo 2012, ki bo izvedena kot del globalne pobude Očistimo svet 2012. Milijoni prostovoljcev bomo takrat del največje okoljske akcije v zgodovini človeštva, akcije, ki bo združila svet, World Cleanup 2012.

Cilj projekta Očistimo Slovenijo 2012 je na dan akcije, 24. marca 2012, povezati 250.000 prebivalcev Slovenije s skupnim ciljem očistiti iz narave vsaj 10.000 ton odloženih odpadkov ali eno 20-litrsko vrečo na vsakega državljana! Da bi nam tak podvig uspel, velja stopiti skupaj. Med 270.000 prostovoljci, ki so po podatkih Ekologov brez meja 17. aprila 2010 čistili Slovenijo, smo bili aktivni tudi mnogi zaposleni v naši skupini, številni pa smo se projektu pridružili že med pripravami. Ta projekt nam znova ponuja izvrstno priložnost, da se povežemo in skupaj naredimo nekaj dobrega za našo Slovenijo, zato vas vabimo, da se projektu pridružite že sedaj. Ideja skupnega vseslovenskega projekta je povezati vse, ki bi radi pomagali in s skupnimi močmi spremenili Slovenijo na bolje. Tudi v Impolu verjamemo in vsak dan dokazujemo, da smo združeni močnejši.

Status projekta lahko spremljate na spletni strani projekta www.ocistimo.si, kjer so objavljeni redno ažurirani podatki. Za dodatne informacije pišite na info@ocistimo.si.

KAKO LAHKO SODELUJETE?

- Postanite koordinator akcije na ravni občine (pišite na lokalno@ocistimo.si).
- Prejščite vašo okolico in prijavite čim več divjih odlagališč na spletni strani register.ocistimo.si. Vsako odlagališče, ki ga boste prijavili, bo prišlo v poštev za čistilno akcijo. Za pomoč pri iskanju ali prijavi odlagališč lahko pišete na popis@ocistimo.si.
- V svoji občini lahko prevzamete zbirno mesto, s katerega boste na dan akcije usmerjali prostovoljce na čiščenje divjih odlagališč. Prijave zbirnih mest sprejema občinski koordinator akcije od januarja dalje. Kontakt občinskega koordinatorja najdete na spletni strani www.ocistimo.si.
- Pomagajte pri odvozu odpadkov na dan akcije.
- Razširite glas o akciji: pošljite poziv prijateljem, znancem, sodelavcem, objavite poziv k akciji na vaši spletni strani, pridružite se facebook skupini Očistimo Slovenijo 2012 ...
- Organizirajte ozaveščevalne aktivnosti, vezane na projekt (za predloge in materiale pišite na info@ocistimo.si).
- Poznate primer dobre ali slabe prakse ravnanja z odpadki v vašem kraju? Se kdo še posebej trudi na tem področju oziroma v sklopu projekta Očistimo Slovenijo 2012? Pripravite prispevek, obogatite ga s fotografijami in pošljite na press@ocistimo.si.
- Ste snemalec, grafični oblikovalec, tekstopisec? Javite se nam na press@ocistimo.si.
- Povežite se z občinskim koordinatorjem (lokalno@ocistimo.si) in poiščite še druge aktivnosti, ki jih lahko izvedete skupaj v okviru projekta!
- **V soboto, 24. marca, pomagajte očistiti svojo občino.**

med delom

Da vas stres ne strese

Kaj lahko storimo, da zmanjšamo stres na delovnem mestu?

Stres na delovnem mestu se pojavi, kadar zahteve delovnega okolja presegajo sposobnost delavcev, da jih izpolnijo ali obvladajo. Kadar se soočamo z grožnjo, se telo odzove s spremenjeno hormonsko sliko, ki nam pomaga preživeti v neznani situaciji. Če je grožen oziroma odzivov preveč ali trajajo predolgo, govorimo o negativnem stresu in pozneje celo zlomu (psihičnem ali fizičnem). Stres na delovnem mestu lahko povzroči bolezenska stanja, kot so depresija, zaskrbljenost, živčnost, utrujenost in bolezni srca. Povzroči lahko tudi večje motnje v produktivnosti, kreativnosti in konkurenčnosti, dolgotrajna izpostavljenost negativnemu stresu pa lahko pripelje tudi do izgorelosti na delovnem mestu.

Zato je izredno pomembno, da stres na delovnem mestu obvladujemo, saj to omogoča večjo motiviranost, boljše medsebojne odnose in boljšo produktivnost. Veliko ukrepov za obvladovanje stresa lahko sprejme delodajalec, vendar pa moramo tudi sami poskrbeti, da se ti ukrepi izvajajo. Za obvladovanje stresa lahko ogromno naredimo tudi sami.

Po priporočilih Urada RS za varnost in zdravje pri delu lahko z določenimi ukrepi zmanjšamo stres na delovnem mestu na minimum:

- naloge razvrstimo po pomembnosti, naredimo si dnevni načrt dela in se najprej lotimo najtežjih opravil,
- zastavimo si dosegljive cilje,

- na spremembe gledamo s pozitivnega stališča,
- naučimo se sprostitvenih tehnik,
- zavračamo nestvarne zahteve,
- probleme sprejemamo kot izzive, ne kot grožnje,
- privoščimo si redne dopuste oziroma odmore (tedenske, letne),
- tudi sami se nagradimo za dobro opravljeno delo,
- kadar imamo občutek, da smo deležni nadlegovanja na delovnem mestu, se o tem pogovorimo s sodelavci in jim pokažimo, da nam je takšno obnašanje zoprno.

Malice so v velikosti kosila

Sestala se je komisija za spremljanje kakovosti

Decembru se je ponovno sestala komisija za spremljanje kakovosti prehrane, ki jo sestavljajo predstavniki ponudnika prehrane in Impola. Na sestanku je Sodexo predstavil rezultate pregleda prehrane in njene kakovosti, ki ga je novembra opravila njihova interna služba za prehrano skupaj z Zavodom za zdravstveno varstvo Kranj. Na analizo so poslali vzorce celotnega obroka, rezultati pa so pokazali, da malice, ki jih Sodexo nudi zaposlenim v industrijski coni Impol, količinsko in kakovostno povsem

zadoščajo za delavce, ki opravljajo srednje težko delo. Še več, po mnenju Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj so obroki količinsko in energijsko celo preveliki in bi se morali smatrati že kot kosilo in ne le kot malica. Kljub temu Sodexo obrokov ne bo zmanjševal. Sodexo bo na željo gostov in članov komisije po novem pripravljala tudi več menijskih solat, kjer bo v skodelici samo zelena solata, ponovno pa ponujajo tople malice tudi v nočni izmeni. Naslednji sestanek komisije bo v mesecu marcu.

Vabilo!

Sindikata SKEI Impol podarja ob dnevu žena vsem ženskam v industrijski coni Impol ogled predstave Snubač in Medved, ki jo bo 9. marca ob 19. uri v Slomškovem domu v Slovenski Bistrici zaigralo kulturno društvo Slomšek.

Vabljeni!

Poziv gasilcem

V prihodnosti nameravamo v delo industrijske gasilske enote v industrijski coni Impol vključiti tudi nepoklicne gasilce. Zato pozivamo vse nepoklicne gasilce, zaposlene v industrijski coni Impol, ki imajo opravljen tečaj za nosilca dihalnega aparata in tečaj za reševalca ob nesrečah z nevarnimi snovi ali so pripravljeni te tečaje opraviti, da se oglasijo v kadrovski službi.

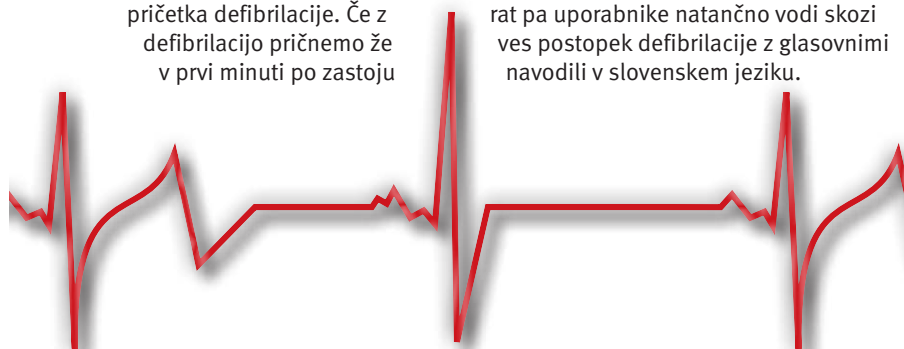
Vsaka minuta šteje!

Defibrilator rešuje življenja

Srčni zastoj je najpogostejši vzrok smrti v razvitem svetu. V Sloveniji terja dnevno povprečno pet žrtev. Srčni zastoj se pojavi, kadar srce ne dobi dovolj kisika, kar je posledica zamašitve žile. Ta proces se imenuje fibrilacija srca, najučinkovitejši način zdravljenja pa je defibrilacija z avtomatskim zunanjim defibrilatorjem. Defibrilator je posebna naprava, ki ustavi fibrilacijo srca. Na prsni koš se namestijo elektrode, ki ustvarijo močan električni sunek, ta pa omogoči ponovno normalno bitje srca. Pri tem je zelo pomemben čas, ki preteče od nastopa srčnega zastoja do pričetka defibrilacije. Če z defibrilacijo pričnemo že v prvi minuti po zastoju

srca, je njena uspešnost 90-odstotna, če pa do defibrilacije mine deset minut, se njena uspešnost zmanjša na vsega 10 odstotkov.

V veliki večini primerov srčnega napada so prisotni očitvidci, ki lahko s pravilnim ravnanjem rešijo marsikatero osebo z zastojem srca. Pri tem pa je seveda bistveno, da imajo na voljo defibrilator. Ker bolezen ne izbira, se je uprava skupine Impol odločila, da nabavi dva defibrilatorja, ki bosta pomagala reševati življenja zaposlenih v industrijski coni Impol. Defibrilatorja bosta prispela v začetku februarja. Izdelalo ju je irsko podjetje, aparat pa uporabnike natančno vodi skozi ves postopek defibrilacije z glasovnimi navodili v slovenskem jeziku.

Voščilo

Vse sodelavkam čestitam ob prihajajočem 8. marcu, dnevu žena, in vam želim lepo praznovanje.

Mladen Tramšek,
predsednik konference SKEI Impol

Zahvala

Ob izgubi očeta Ivana Unterlehnerja se iskreno zahvaljujemo za izraženo pisno ali ustno sožalje ter darovane sveče in cvetje.

Hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Družina Unterlehner

Dopolnitev

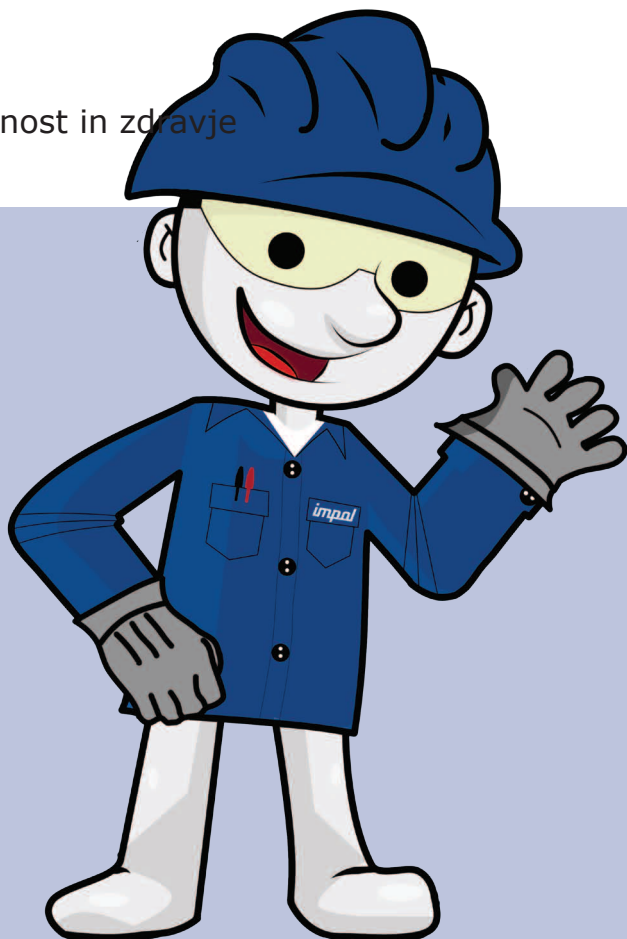
Uredništvo Metalurga dopolnjuje podatke, ki so bili objavljeni v člankih Postajamo vedno bolj prepoznavni in Vlagamo v ljudi, okolje in prihodnost v Metalurgu november-december 2011. Dopolnitev se nanaša na tečaje računalniškega in digitalnega opismenjanja odraslih. Omenjeni tečaj je sofinanciran s strani Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije in Evropskega socialnega sklada.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Dobili smo Impolkota!

Nova maskota vas v Impolu že pozdravlja

Decembru smo na uredništvu Metalurga v okviru razpisa izbrali maskoto, ki bo skrbela za promocijo zdravja in varnosti pri delu v Impolu. Na razpis se je prijavilo kar nekaj zaposlenih, ki so nam tako ali drugače pomagali s svojimi idejami. Predstavljamo vam zmagovalno idejo. Po izboru komisije si je Impolkota najbolje zamislil Kristijan Lazič, ki je zaposlen v družbi Impol LLT. Izbran Impolko bo promoviral varnost in zdravje vseh zaposlenih na delovnem mestu.

Kdo je Kristijan Lazič?

Se že dolgo ukvarjaš z grafičnim oblikovanjem?

Amatersko se s tem ukvarjam približno leto in pol, tako da sem še zmeraj v fazi učenja.

Kdo te je navdušil za tovrstno ustvarjanje?

Navdušenje do oblikovanja oziroma risanja sega že v osnovno šolo, kjer sem poslušal veliko glasbenih skupin in zmeraj me je, poleg glasbe, fasciniralo oblikovanje na ovitku albuma kakšne skupine. Vedno me je zanimalo, kdo te stvari riše. Že takrat sem imel vse zvezke popolnoma porisane z logotipi vseh mogočih glasbenih skupin. Kadarkoli se je pojavila možnost, sem imel svinčnik ali flomaster v roki in sem risal ali pisal po zvezku. To včasih počnem še danes.

Kje nabiraš znanje?

Učim se sam, kadar imam čas, znanje pa nabiram na internetu. Obstaja ogromno internetnih strani z navodili in raznimi primeri. S tem se ukvarjam ljubiteljsko. To počnem zase, ker me to veseli in zanima.

Bi želel na tem področju še napredovati?

Seveda bi želel napredovati na tem področju, a če bi hotel »hitro« napredovati, bi moral najverjetneje to delati kot zaposlitev ali kaj podobnega. Pri enem računalniškem programu za grafično oblikovanje je polno različnih ukazov in možnosti in če to počneš samo v prostem času, pa še to ne vsak dan, traja kar dolgo, preden program obvladaš. Da ne govorim o tem, koliko različnih programov za grafično oblikovanje obstaja. In če želiš obvladati ali vsaj delno obvladati vse oziroma večino ter se učiš sam, v prostem času, lahko mine kar nekaj mesecev, tudi let, da boš to dosegel. Odvisno od tega, koliko prostega časa imaš na voljo oziroma si ga pripravljen žrtvovati.

Kako in zakaj si se odločil sodelovati pri grafični zasnovi Impolkota? Si zadovoljen z rezultati?

Odločil sem se predvsem zato, ker je to zame predstavljalo nek nov izziv, saj pred tem nisem še nikoli risal v računalniškem programu. Sem sicer kar nekaj stvari oblikoval, ampak da bi sam narisal celoten lik, pa nisem nikoli. Prav tako je to predstavljalo možnost, da se naučim nekaj novega. Zato sem se hotel v tem preizkusiti in ker sem bil z rezultatom zadovoljen, sem se odločil, da se prijavim na natečaj.

Kako pa preživljaš prosti čas?

Največ prostega časa preživim z družino, ki je v mojem življenju na prvem mestu. Imam čudovito ženo in hči, ki obiskuje 1. razred osnovne šole, tako da je vsak dan zanimiv in nekaj posebnega. Trenutno pa smo tudi v veselem pričakovanju novega družinskega člana, ki se nam bo pridružil februarja. Poleg tega se enkrat tedensko s prijatelji dobimo na košarki, če je le možno. Kar pa mi ostane časa, ga velikokrat preživim za računalnikom, saj je polno različnih stvari, ki me zanimajo.

Kje najdemo Kristijana Laziča v Impolu?

Zaposlen sem v družbi Impol LLT, d. o. o., kot metalurški delavec. V podjetje sem prišel 1. oktobra 2010 iz podjetja Talum, d. d., kjer sem bil 10 let zaposlen kot talilec-livar. Z zaposlitvijo v Impolu sem zadovoljen in tudi s sodelavci se zelo dobro razumemo.

Smučanje

Vijuganje med količki je ob kolesarjenju v Impolu najbolj priljubljen šport

▶ V soboto, 14. januarja, je na smučišču Trije kralji potekalo 10. Tekmovanje industrijske cone Impol v veleslalomu in smučarskih tekih. Po belih strminah je svoje moči merilo več kot 40 tekmovalcev, ki so se zaradi neugodnih vremenskih razmer letos borili na nekoliko krajši progi. Kljub temu so morali zmagovalci v posameznih kategorijah pokazati veliko znanja in spretnosti pri vijuganju med količki.

VELESALOM

Ženske

1. Simona Smolar, Impol R in R
2. Nataša Kebert, Impol PCP
3. Urša Zidanšek, Kadring

Moški, kategorija B

1. Dejan Jelenko, Unidel
2. Jure Lorber, Impol PCP
3. Žiga Tramšek, Impol PCP

Moški, kategorija C

1. Anton Urlep, Impol PCP
2. Vanjo Plečko, Unidel
3. Vid Knez, Impol PCP

Moški, kategorija D

1. Franc Globovnik, Impol PCP
2. Janez Babulč, Impol PCP
3. Brane Tarantek, Tehnika-SET

Moški, kategorija E

1. Janez Hren, Impol FT
2. Mirko Kamenik, Impol PCP
3. Drago Jerebic, Tehnika-SET

Ekipno

1. Impol PCP
2. Unidel
3. Impol FT

SMUČARSKI TEKI

Moški

1. Andrej Leskovar, Impol PCP
2. Vojteh Degiampietro, Impol Infrastruktura
3. Gregor Janžič, Impol PCP

Impolčani v smučanju uspešni tudi na državni ravni

▶ V petek, 20. januarja, pa je na Golteh potekalo državno prvenstvo SKEI Slovenije v veleslalomu in smučarskih tekih. Prvenstva se je udeležilo tudi 32 članov SKEI iz Impola, ki so se odlično odrezali. Na prvenstvu je tekmovalo 13 slovenskih regij, Štajerci, kamor sodijo tudi naši Impolčani, pa so v smučarskih tekih osvojili 2. mesto, generalno pa so prvenstvo končali na 3. mestu.

Prišel je med nas, stari, dobri Dedek Mrz ...

3. decembra 2011 smo za otroke, stare do deset let, katerih starši so zaposleni v skupini Impol v Sloveniji, v športni dvorani Bistrica pripravili zabavno dopoldne z Dedkom Mrzom, Nodijem in njunimi prijatelji. Otroci, prišlo jih je skoraj 400, so si skupaj s starši ogledali predstavo Nodi reši božič, nato pa so priklicali še Dedka Mrza, ki je za vsakega od njih prinesel darilo. S pravljimi junaki so otroci zaplesali in zapeli, z njimi pa so se lahko tudi fotografirali.

Srečali so se upokojevci skupine Impol

Skupina Impol je tudi letos za svoje nekdanje zaposlene pripravila tradicionalno srečanje. Skoraj 600 upokojevcev se je 2. decembra 2011 zbralo v športni dvorani Bistrica. Po kratkem kulturnem programu, v katerem so se predstavili otroci iz bistriškega vrtca Otona Župančiča, etnološka skupina Ložniške ufarce in plesno društvo Step by Step, so upokojevci popoldan preživeli ob dobrem kosilu in prijetnem obujanju spominov na nekdanja delovna leta v Impolu.

Zdravje v kozarcu

Privoščimo si sveže stisnjene sokove

V zadnjih letih se vse bolj zavedamo, da je naše zdravje neločljivo povezano s pravilno izbiro kakovostne hrane, ki zadovolji vse potrebe telesa. Čedalje bolj razumemo, da še zdaleč ni vseeno, kako se hranimo, zato se tudi pri tem vračamo k naravi, ki nam ponuja obilo najboljših hranil.

Zdravo prehranjevanje v prvi vrsti pomeni, da se na našem krožniku vsakodnevno najdejo zelenjava in sadje. Medtem ko z uživanjem sadja večina ljudi nima težav, je z zelenjavo malce drugače. Vsakodnevni obrok sadja in zelenjave lahko zaužijemo tudi bolj »inovativno«, in sicer v obliki sveže stisnjenega sadnega in zelenjavnega soka – smoothieja. V obliki sveže stisnjenih sokov tudi najlažje zaužijemo zelenjavo v surovi obliki. Zeleni sokovi pa so v kombinaciji s sadjem lahko še posebej slastni.

Sveže stisnjene sokove največkrat pripravljamo s centrifugalnimi sokovniki ali sokovniki z dvema cilindričnima nožema. Tako pridobljeni sokovi so prava zakladnica vitaminov, mineralov, antioksidantov, encimov in drugih telesu koristnih snovi. Vse našete snovi ščitijo telo pred ključnimi boleznimi sodobne civilizacije, kot so rak ter bolezni srca in ožilja. Njihova lahka in hitra prebavljivost deluje na naše zdravje še bolj blagodejno, saj naše telesne celice oskrbujejo z vitalnimi snovmi in obenem prispevajo k odstranitvi strupenih snovi iz našega telesa. Prispevajo tudi k regeneraciji črevesne flore in boljšemu delovanju prebavnega sistema.

Sveže stisnjene sokove uživamo zato, ker sta samo v njih zgoščeni prehranska in zdravilna moč zelenjave in sadja. Segrevanje oziroma pasterizacija uniči vse encime, vrsto vitaminov in na toploti neobstoječih bioaktivnih snovi, minerali pa postanejo težje dostopni. Da bi dosegli kar največji prehranski in zdravilni učinek, strokovnjaki priporočajo dva- do trikrat dnevno uživanje kozarca sveže stisnjenega soka. Za sadne sokove velja, da so čistilci organizma, zelenjavni sokovi pa njegovi zdravilci.

V kolikor želimo izgubiti odvečno težo, izboljšati svoje počutje in zdravje, telesu dodati vitamine, minerale, fitohranila in preostale hranljive vrednosti v popolnoma naravni obliki, potem ni dvoma, da so sokovi, pripravljene iz svežega sadja in zelenjave ter zaužiti takoj po pripravi, naša najboljša izbira.

Pomena zdravja in dobrega počutja se zavedajo tudi v Sodexu, zato v njihovi restavraciji po novem ponujajo tudi dnevno sveže sadno-zelenjavne sokove. Privoščite si kozarec zdravja!

Pripravite si smoothie tudi doma

Zeleni smoothie

1 banana, 1 hruška, 1,5 skodelice pomarančnega soka (brez sladkorja), 1 šop špinacije

Hruškov smoothie

3 zrele hruške, 1 žlica medu, 2 žlici limoninega soka, 1 žlička vanilije, 2,5 dcl mleka

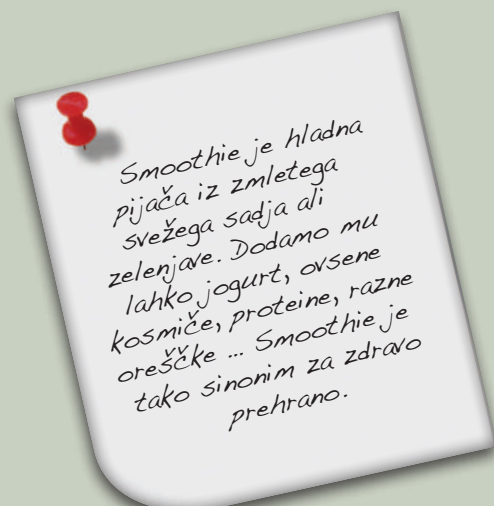
Kivijev smoothie

700 gramov kivija, 2 dcl mleka, 1 pest ledenih kock

Bananin smoothie

4 banane, 4 dcl mleka, 1 kapljica vanilijevega ekstrakta, 1 žlica tekočega medu, 2 žlici ledenih kock

Vse sadje olupimo in narežemo na manjše koščke. Sestavine zmešamo v mešalniku, da dobimo gladko tekočo zmes.

Smoothie je hladna pijača iz zmletega svežega sadja ali zelenjave. Dodamo mu lahko jogurt, ovsene kosmiče, proteine, razne oreščke ... Smoothie je tako sinonim za zdravo prehrano.

Krpljanje – zabava za vso družino

S prihodom zime je poleg smučanja, sankanja in teka na smučeh čas tudi za krpljanje

Krpljanje postaja v zadnjih letih vse bolj popularno, saj združuje preprosto zabavo in odlično vadbo za kardiovaskularni sistem. Podobno je hoji ali teku in ker tehnika hoje s krpljami ni zahtevna, jo zlahka osvojijo tudi najmlajši. S krpljami se lahko podamo na raziskovanje skritih koticov v naravi, saj bomo z njimi tudi v visokem snegu ostali na površini.

Kaj sploh je krpljanje?

Krpljanje je najbolj prvinski način gibanja po snegu, ki so ga uporabljali že naši predniki pri lovu. Ljudstva, ki so pred tisočletji živela na s snegom bogatih območjih, so hitro ugotovila, da številne živali zaradi velikih stopal brez težav hodijo po rahlem snegu. Tudi sami so si zato na noge naredili nekakšne podstavke, večje od stopal, s katerimi so lahko brezskrbno hodili po zasneženih gozdovih. Krplje so najprej začeli uporabljati v osrednji Aziji, od tam pa so se hitro razširile proti zahodu vse do Skandinavije. Skozi zgodovino so se krplje razvijale in pojavljale so se vedno večje razlike v materialih, oblikah in dolžinah. Eskimi so na primer uporabljali okrogle ali trikotne krplje, ljudje iz Kavkaza so imeli velike podplate iz trdega usnja, Armenci so uporabljali lesene ploške, v srednji in južni Ameriki pa so bile krplje solzaste oblike, kakršne poznamo tudi danes.

Tradicionalne krplje iz lesenega ogrodja, konopljenih vrvic in pravega usnja lahko danes vidimo le še na stenah kakšne od trgovin ali gorskih koč. Naravne materiale so zamenjali aluminij, plastika in guma, pogosto pa imajo krplje na spodnji strani še dereze za hojo po tršem snegu. Moderne krplje so lahke, obstojne in manj zahtevne za vzdrževanje. Glede na to, za kaj jih bomo uporabljali, obstaja več vrst krpelj – najmanjše so primerne za tekmovanja, nekoliko večje so rekreativne, primerne za nekaj kilometrov dolga pohajkovanja po zasneženih pokrajinah, največje pa so gorniške krplje, ki so narejene za večdnevne pohode po gorski divjini.

Kaj potrebujemo?

Za krpljanje poleg krpelj potrebujemo še smučarske palice, primerna nepremočljiva oblačila in čevlje. Zaradi majhne teže in velike udobnosti so najbolj popularni lahki pohodniški čevlji, v bolj hladnem vremenu pa so primernejši toplejši zimski čevlji ali škornji. Ker se s krpljami pogosto gibamo po zasneženi pokrajini, ki v debeli snežni odeji izgleda precej drugače kot sicer, ni odveč s sabo imeti tudi kompas.

Nevarnosti krpljanja

Kljub temu, da krpljanje velja za nezahteven šport, na nas prežijo določene nevarnosti. Vsekakor je dobro na začetku preizkusiti osnovne prvine krpljanja, kot so vzpon, spust, hoja v loku in prečenje pobočja, da bo kasneje čim manj padcev. Poskrbeti moramo za primerna oblačila, da se izognemo ozeblinam, in za sončno kremo, da nas ne opeče sonce. Paziti moramo tudi na možne plazove ali zdrse snega.

Izvršna urednica: Nina Juhart Potočnik.
Priprava člankov: Nina Juhart Potočnik, Urša Zidanšek,
Nadja Bezenšek, Rebeka Tramšek.
Avtorji fotografij: Nino Verdnik, Urša Zidanšek in ostali.
Vir fotografij: www.sxc.hu.
Grafična zasnova in prelom: Kadring.
Lektoriranje: Nadja Bezenšek.
Tisk: www.grafis.si.
Naklada: 1000 izvodov.
Naslov uredništva: Metalurg, Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica.
Elektronska pošta: nina.juhart@kadring.si.
Telefon: 02/80 55 205, telefaks: 02/80 55 202.

